

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

София, ^{№ 60} 29.01.2018 г.

Върховният касационен съд на Република България, Търговска колегия, Първо отделение, в закритото заседание на двадесет и девети януари през две хиляди и осемнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Дария Проданова

ЧЛЕНОВЕ: Емил Марков

Ирина Петрова

при секретаря и с участието на прокурора, като изслуша докладваното от съдията Емил Марков ч. т. д. № 19 по описа за 2018 г., за да се произнесе взе предвид:

Производството е по чл. 274, ал. 3, т. 2 ГПК – във вр. чл. 396, ал. 2, т. 3-то ГПК.

Образувано е по частната касационна жалба с вх. № 10997 от 27.XI.2017 г. на малтийското дружество „Либиан Навигейтър” Лтд, подадена чрез неговия процесуален представител по пълномощие от АК-Варна против определение № 434/16.XI.017 г. и определение № 43717.XI.2017 г. на Бургаския апелативен съд, ТК – и двете постановени по ч. т. дело № 318/2017 г. С първото от тях, постановено във въззивно производство по чл. 396 ГПК, е било допуснато обезпечение на бъдещ иск на софийското „Булгаргеомин ЛТД” ДЗЗД срещу малтийския търговец за сума в размер на 9 230 362 \$ (девет милиона двеста и тридесет хиляди триста шестдесет и два щатски долара) посредством арестуването на моторен танкер с наименованието „Бадр”, плаващ под флага на Либия, с пристанище на регистрация Триполи /бруто тона - 61 342; нето тона - 35 396; ИМО № 9356426/, понастоящем намиращ се в пристанище Бургас. Съответно с второто от двете атакувани негови определения Бургаският апелативен съд е *определил 30-дневен срок*, считано от връчването на съдебния акт на софийския търговец, за да може той „да инициира производство по чл. 417, т. 6 ГПК” срещу „Либиан Навигейтър” Лтд” за горепосоченото вземане, вкл. с представянето на доказателства за това, като на молителя надлежно е било указано, че в противен случай „обезпечението ще бъде отменено”.

Оплакванията на малтийския търговец настоящ частен касатор са както за недопустимост, така и за очевидна неправилност на атакуваните две определения на Бургаския апелативен съд, поради което той

претендира отменяването им, „както и издаването на обезпечителна заповед за отмяна на постановления корабен арест”. Инвокирани са доводи, че вероятната недопустимост на атакуваните определения произтичала от обстоятелството, че като молител в обезпечителното производство е било конституирано гражданско дружество - по чл. 357 и сл. ЗЗД, чието пълно наименование е „Булгаргеомин Лтд” ДЗЗД, но такива дружества, макар да могат да са субекти на данъчното, на трудовото и на осигурителното право, не са правосубектни лица, които реално да участват в съдебен процес без конституирането на всеки от съдружниците в тях като страна, като по този начин практически се осуетявало и реализирането на отговорността по чл. 403 ГПК за вреди. Докато очевидната неправилност на същите две определения на Бургаския апелативен съд, постановени по реда на чл. 396, ал. 2, *изр. 3-то* ГПК - във вр. чл. 390 ГПК, произтичала от това, че те се основавали на два неистински документа: „морска ипотека” от 14.IX.2017 г. и „уверение” от 8.XI.2017 г., което обстоятелство било видно от последващата клетвена декларация на гръцкия нотариус Йоана Анреадаки № 12.135/24.XI.2017 г.

В изложение по чл. 284, ал. 3 ГПК към частната касационна жалба подателят й „Либиан Навигейтър” Лтд обосновава приложно поле на частното касационно обжалване с едновременното наличие на предпоставките по ал. 2, *предл. 2-ро и 3-то* на чл. 280 ГПК / в редакцията на този текст към ДВ, бр. 86 от 27.X.2017 г./, както и на тази по т. 3 от първата алинея на същия законов текст, изтъквайки, че с атакуваните две определения Бургаският апелативен съд се е произнесъл по следните три процесуалноправни въпроси от значение не само за изхода на делото, но и за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото:

1./ „Дали текстът на чл. 284, ал. 3, т. 1 ГПК, предвиждащ излагане на касационни основания само по чл. 280, ал. 1 ГПК, представлява пропуск на законодателя и следва ли да се прилага и за излагане на основания по ал. 2 - независимо дали са налични такива и по ал. 1, или при наличие на касационни основания единствено по втората алинея на чл. 280 ГПК изложение за същите към касационната жалба не се изисква?”;

2./ „Има ли право ответникът по обезпечение, допуснато в хипотезата на чл. 396, ал. 2, *изр. 3-то* ГПК, на касационна частна жалба във всички случаи, когато са налице основания за вероятна нищожност или недопустимост или при очевидна неправилност на допуснатото обезпечение, независимо дали са налице касационни основания по чл. 280, ал. 1 ГПК?”;

3./ „Подлежи ли на обезпечаване по реда на чл. 390 и сл. ГПК производство по чл. 417 ГПК, като се отчита, че последното не представлява исково производство, а е заповедно, т.е. част от изпълнително пр-во, също едностранно развиващо се, в което ответникът се разполага с възможност за защита в състезателен процес?”

Върховният касационен съд на Републиката, Търговска колегия, Първо отделение намира, че като постъпила в преклузивния срок по чл. 275, ал. 1 ГПК /по отношение от двата атакувани с нея съдебни акта/ и подадена от надлежна страна в частното въззивно пр-во пред Бургаския апелативен съд, настоящата частна касационна жалба на малтийското търговско дружество „Либиан Навигейтър” Лтд ще следва да се преценява като *процесуално допустима*.

Съображенията, че в случая е налице приложно поле на частното касационно обжалване, са следните:

По аргумент за противното от текста на § 74 от ПЗР на ЗИДГПК (Обн. ДВ, бр. 86 от 27.X.2017 г.), производствата, образувани по частни касационни жалби, подадени след влизането в сила на *този* закон, се разглеждат по новия процесуален ред на чл. 280, ал. 2 ГПК, предвиждащ, че съответният акт на въззивния съд /бил той решение, определение или разпореждане/ се допуска до касационно обжалване при вероятна негова нищожност, недопустимост, както и при очевидната му неправилност, „независимо от предпоставките по ал. 1” на същия законов текст.

В процесния случай може да се констатира недопустимост на атакуваните две определения на Бургаския апелативен съд, постановени по реда на чл. 396, ал. 2, изр. 3-то ГПК – във вр. чл. 390 ГПК, предвид следното:

1. По отношение обжалваното определение № 434/16.X.№.2017 г.

Императивно е изискването на чл. 7, ал. 2, *изр. 2-ро* ТЗ по отношение фирменото наименование на търговец /по см. на чл. 1 от същия закон/ то да отговаря на истината, да не въвежда в заблуждение и да не накърнява обществения ред и морала. Няма такова изрично нормативно изискване обаче, по отношение на фирмата, под която упражнява дейността си едно гражданско дружество, създадено по реда на чл. 357 и сл. ЗЗД. Но и към многостранния договор за гражданско дружество на общо основание е приложимо повелителното правило на чл. 26, ал. 1 ЗЗД сделката да не накърнява добрите нрави, докато в процесния случай, с използването на фирмено наименование с две абревиатури /”Лтд.” и „ДЗЗД”/ не само се създава заблуждението за наличие на юридическо лице по смисъла на чл. 63, ал. 3 ТЗ, но и с употребата на първото чуждоезично съкратено означение само се задълбочава неяснотата относно неговия вид-дали то е дружество с ограничена отговорност /ООД/, акционерно д-во /АД/ или дори командитно дружество /КД/. Следвало е Бургаският апелативен съд да съобрази относимите към разрешаване на искането за допускане на обезпечение на бъдещ морски иск разпоредби на чл. 1, алинеи 4 и 3 от Международната конвенция за арест на кораби (Обн. ДВ, бр. 10 от 3.II.2012 г. – след ратифицирането ѝ на 12.I.2001 г. със закон, приет от XXXVIII-то НС), според които „ищец” е всяко лице, което предявява морски иск, а „лице” означава *всяко физическо или юридическо*

лице или всяко публично или частно юридическо лице, включително държавата или която и да е нейна съставна част. Недопустимо е обаче съдружниците в гражданско дружество по чл. 357 и сл. ЗЗД да се разглеждат като съставна част на държавата, а при ноторното обстоятелство, че такова тяхно образувание е винаги неправосубектно, молбата с вх. № 15731/7.XI.2017 г. по описа на Бургаския ОС, подадена от „Булгаргеомин Лтд“ /дори без посочване на абревиатурата „ДЗЗД“/ практически не е била годна да го сезира, за да процедира по реда на чл. 390 ГПК. Съгласно чл. 26, ал. 1 ГПК страни по граждански дела в Република България са „лицата, от чието име и срещу които се води делото“ и тази процесуална разпоредба е иманентна за обществения ред на страната ни (ordre public).

2./ По отношение на атакуваното определение № 437/7.XI.2017 г.

Съгласно чл. 390, ал. 3 ГПК в случая по ал. 1 съдът определя срок за предявяване на иска, който не може да бъде по-дълъг от 1 месец, като ако не бъдат представени доказателства за предявяването на иск в определения срок, съдът служебно отменя обезпечението. В процесния случай произнасянето на Бургаския апелативен съд с отделно определение досежно срока за предявяването на бъдещия т. нар. „морски иск“ е било обусловено от пропуска му да направи това с предходното свое определение № 343/16.XI.2017 г. Макар даденият с този съдебен акт срок да е в пределите на законоустановения, определението има процесуалната съдба на онова, което практически допълва, вкл. и защото под бъдещ морски иск въззивната инстанция погрешно разбира, че това следвало да е заповедно производство по чл. 417, т. 6 ГПК, т.е. такова, основаващо се на „ипотечен акт по чл. 173, ал. 3 ЗЗД“. По аргумент от разпоредбата на чл. 415, ал. 4 ГПК обаче, преклузивният срок за предявяване на въпросния бъдещ иск се оказва *недопустимо* продължен, а и самото образувание на заповедно производство изключва обезпечителна нужда в хипотезата на чл. 390 ГПК, тъй като бъдещият т.нар. в конкретния случай „морски иск“ се проявява като едно бъдещо несигурно събитие, доколкото заповедното производство може да се развие без възражение от длъжника.

Като процесуално недопустими и двете атакувани определения на Бургаския апелативен съд ще следва да бъдат обезсилени, а постановеният въз основа на тях арест на плаващия под либийски флаг моторен танкер „Бадр“ в пристанището на гр. Бургас ще следва да се счита незаконен. Съгласно чл. 2, ал. 4, *предл. 2-ро* от Международната конвенция за арест на кораби, процедурата по освобождаването на поставен под арест кораб се подчинява на законодателството на държавата в чието морско пристанище е бил извършен, респ. поискан, арестът. От констатираната в настоящето частно касационно производство недопустимост на определенията на въззивния съд, въз основа на които е бил постановен арестът на горепосочения търговски кораб в българското морско пристанище следва,

5
[Handwritten signature]

не освобождаването му от ареста следва да е безусловно - без да е дължимо от страна на търговеца настоящ частен касатор внасянето на гаранция.

На основание чл. 346а, ал. 3 от Кодекса на търговското сорабоплаване освобождаването на моторния танкер „Бадр” от арест ще следва да се извърши от капитана на пристанището Бургас в изпълнение на настоящето определение на Върховния касационен съд.

Мотивиран от горното Върховният касационен съд на Републиката, Търговска колегия, Първо отделение

О П Р Е Д Е Л И :

ДОПУСКА касационното обжалване на определение № 434 на Бургаския апелативен съд, ТК, от 16.XI.2017 г., постановено по ч. т. дело № 318/2017 г.

О Б Е З С И Л В А определение № 434 на Бургаския апелативен съд, ТК, от 16.XI.2017 г., постановено по ч. т. дело № 318/2017 г.

ДОПУСКА касационно обжалване на определение № 437 на Бургаския апелативен съд, ТК, от 17.XI.2017 г., постановено по ч. т. дело № 318/2017 г.

О Б Е З С И Л В А определение № 437 на Бургаския апелативен съд, ТК, от 17.XI.2017 г., постановено по ч. т. дело № 318/2017 г.

ОСВОБОЖДАВА БЕЗУСЛОВНО ОТ АРЕСТ в пристанище Бургас моторен танкер „Бадр” (BADR), плаващ под либийски флаг, с пристанище за регистрация, Триполи, IMO 9356426, 61 342 БТ, 35 396 НТ, позивни AWN MMSI 642122010.

Определението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1

*Съдебен архив:
Б-Ленкова*

[Handwritten mark]